

ORĘDOWNIK ŚMIGIELSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem świąt. — Przedpłata miesięcznie z przyniesieniem 175 mk., W agencjach miesięcznie 160 mk. Numer pojedynczy 7 mk. niedzielny 10 mk. TŁ LEFON nr. 65 Skrzynka poczt. 13.

OGŁOSZENIA STAROSTWA, KOMISARJATÓW, MAGISTRATÓW ORAZ WŁADZ POLICYJNYCH
SA PRAWOMOCNE.

Cena ogłosz.: za 1-lin. wiersz petyt. 10 mk., w części urzędowej lub reklamowej 20 mk. Adr. Admin. i Red. Śmigiel - Wielkopolska. Poct. kont. czek. A. Klóskowski w Poznaniu nr. 160 006, w Wrocławiu (Breslau) nr. 7283.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Badanie lekarskie rocznika 1901.

Na mocy rozporządzenia P. K. U. w Kościanie odbędzie się w Śmiglu na sali w Strzelnicy badanie lekarskie rocznika 1901 i to jak następuje:

- a) w piątek dnia 24. lutego br. o godz. 8,30 rano dla miasta Śmigla, oraz całych obwodów komisjarackich Śmigiel wschód i zachód
- b) w sobotę dnia 25. lutego br. o godz. 8,30 rano dla miasta Wielichowa oraz całych obwodów komisjarackich Wielichowa i Kamieńca.

Przeeglądowi podlegają wszyscy mężczyźni urodzeni w roku 1901 a mianowicie:

- a) którzy dotychczas przeeglądowi poddani nie byli, nie wyłączając osób którzy korzystali dotychczas z odroczeń art. 61. 62. 64. T. U. o powsz. obowiązku służby wojskowej.
- b) którzy przy dotychczasowych przeeglądach zostali uznani za czasowo niezdatnych do służby w wojsku stałym,
- c) którzy przy przeeglądach zostali uznani za czasowo niezdatnych w pospolitem ruszeniu,
- d) którzy przy przeeglądach w roku 1919 i 1920 uznani zostali za zupełnie niezdatnych do służby wojskowej czynnej.

Niniejszem wzywam wszystkich pracodawców, zatrudniających urzędników i robotników fachowych do przesłania w przeciągu 10 dni wykazów zarobkowych wyżej wymienionych.

Do urzędników zalicza się te osoby, które zastępują pp. pracodawców w pewnej gałęzi przedsiębiorstwa rolniczo-leśnego i pobocznego, lub też samodzielnie takowem kierują, jak np. wermistrze i technicy.

Podług rozp. ministerjalnego z d. 21. września 1921 r. (Dziennik Ustaw nr. 87 z d. 8 listopada 1921 r. str. 1589) podlegają takowi tylko przymusowemu ubezpieczeniu wtenczas, jeżeli ich zarobek roczny nie przekracza 200 tys. mk.

Do robotników fachowych zalicza się niżej podane osoby, o ile takowe nie są urzędnikami w przedsiębiorstwie rolniczo-leśnem lub pobocznem a mianowicie Rachunkowych, Kierowników składnic, książ-

- e) ci wszyscy, którzy przy przeeglądach przeprowadzonych w roku 1919 i 1920 zostali wprowadzeni za zupełnie zdalnych do służby wojskowej, jednakże w czasie pełnienia tej służby wskutek superrewizji zostali zakwalifikowani do kat. C. 1. C. 2. lub D.
- f) ci wszyscy, którzy przy przeeglądach poprzednich zastrzegli sobie prawo opeji, w myśl art. 91 wersalskiego Traktatu Pokojowego, opeji tej jednak w terminie prawnym nie dokonali (do 10. stycznia b. r.),
- g) bezterminowo urlopowani, którzy służyli w wojsku polskiem.

P. P. burmistrzów, komisarzy obwodowych i sołtysów gmin oraz przełożonych dworów wzywam do natychmiastowego opublikowania powyższego ogłoszenia według zwyczaju w swych miejscowościach. W dniu przeeglądu lekarskiego winni się stawić również p. p. burmistrzowie, komisarze obwodowi, sołtysi gminni i przełożeni dworów.

Zarazem nadmieniam, że w dniu przeeglądu to jest dnia 24. i 25. bm. sprzedaż i wyszynk napojów alkoholowych i wysokowych w mieście Śmiglu w wszystkich restauracjach i gościńcach jest zakazane.

Śmigiel, dnia 8. 11. 1922 r.
Starosta (—) w. z. Adameczak
sekretarz powiatowy.

kowych, książkowe, rządów, urzędników gosp., włódcarzy, elewów leśnych, gajowych, szwajcarzy, mleczarzy, owczarzy, ujeżdżców, rybaków, torfiarzy, gospodynie, zawiadowczynie, mączkarzy, szoferów, ślusarzy, kierowników tartaków, stolarzy i siodlarzy.

Pozatem należą do robotników fachowych osoby wymienione w § 923 ust. III. p. Ord. Ubezp. i to: Leśniki, ogrodnicy i ich pomocnicy, młynarze, ceglarze, kołodzieje, kowale murarze, cieśle, gorzelnicy, maszyniści, palacze ich czeladnicy i pomocnicy, którzy przybyli czas fachowego wykształcenia.

Powyższe kategorie robotników fach. podlegają przymusowemu ubezpieczeniu bez względu na wysokość ich zarobku rocznego.

Odnośne wykazy winni także i ci przedsiębiorcy roli przesłać tudotaż, którzy podobne wykazy już raz skierowali i to podług poniżej podanego wzoru.

Wykaz ubezpieczonych urzędników i robotników fachowych.

L. bież.	Imię i nazwisko	Jakie stanowisko zajmuje wymieniona osoba w przedsiębiorstwie rolniczo-leśnem lub pobocz.	W jakim przedsiębiorstwie jest zatrudniona.	Wynagrodzenie wynosiło w 1921 r.				Ilość i rodzaj świadczeń w naturze o pobranych przez każdego urzędnika i robotnika fachowego.	Uwagi:
				w gotówce	Wartość wolnego utrzymania i prania dla nieżonatych.	Wartość dalej pobranych świadczeń w naturze.	Razem		

....., dnia 1922 r.

Podpis przedsiębiorcy.....

Nadmieniam równocześnie że w razie nie prawidłowego wypełnienia lub nie nadesłania w określonym czasie wymienionych wykazów, zostaną winni stos. do §§. 1043 i 1044 p. Ord. Ubezp. ukarani.

Producenci rolni podlegają przymusowemu ubezpieczeniu wtenczas, o ile ich zarobek roczny osiągnięty z przedsiębiorstwa rolniczo-leśnego i po-

bocznego nie przekracza 120.000 (stodwadzieścia tysięcy) marek § 925 I.

Zwracam uwagę na tut. ogłoszenie w Orędowniku pow. z d. I. br. (Nr. Oręd. 17.).

Śmigiel, dnia 15. lutego 1922 r.
Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Kopczyński.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

za którą Redakcja bierze odpowiedzialność.

Z Sejmu.

Warszawa, 17. lutego

Przed porządkiem dziennym p. Matakiewicz w imieniu komisji skarbowo-budżetowej przedstawił projekt ustawy w sprawie przedłużenia terminu wnoszenia podań o ulgi w płaceniu daniny do d. 6-go marca b. r. Przemówienie p. Matkiewicza uzmano za 1 czytanie ustawy.

Przystąpiono następnie do 1 czytania ustawy o państwowej pomocy przy odbudowie budynków zniszczonych lub uszkodzonych wskutek wojny i nad budową budynków urzędniczych. Projekt rządowych poprzedni został odrzucony w 1 czytaniu. Obecnie rząd proponuje zmianę: zamiast 10 m. kub. zapomoga bezzwrotna może sięgać włącznie wartości 30 m. kub. drzewa tartego. Osadnicy mogą również korzystać z kredytów na odbudowę. Po przemówieniu pp. Dębskiego (P.S.L.) i Czetwertyńskiego (Z.L.N.) sprawę odesłano do komisji ochrony pracy.

Ustawę w przedmiocie przystąpienia Polski do konwencji haskiej z d. 17 lipca 1905, dotyczącej procedury cywilnej odesłano do komisji prawniczej.

Przystąpiono do ustawy o państwowej służbie cywilnej i organizacji władz dyscyplinarnych. Sprawozdawca p. Godek prostował omyłki druku i wniósł o uzgodnienie w obu ustawach artykułów mówiących o czasie, od którego ustawy będą obowiązywać.

Przedstawiciel rządu, dyr. dep. min. skarbu Mikulecki uzasadniał stanowisko rządu wobec wniesionych poprawek i wnosi w imieniu rządu, aby ustawy obowiązywały od 1-go kwietnia 1922. Przemawiali jeszcze pp. Halban i Godek. Do ustawy o organizacji władz dyscyplinarnych nie było poprawek. Obie ustawy przyjęto w 3 czytaniu wraz z rezolucjami.

Przystąpiono do 3 czytania ustawy o zniesieniu min. sztuki i kultury. P. Barlicki oświadcza, że jego stronnictwo będzie głosowało za wnioskiem, który wpłynął do prezydium sejmu, aby przy prezydium rady ministrów utworzyć podsekretariat do spraw sztuki i kultury. Wicemin. wyznał rel. i oświecenia publ. Łopuszański występuje w obronie wniosku rządowego o przyłączenie min. sztuki do min. oświaty. P. Rosset wypowiada się za utworzeniem podsekretariatu, stawiając odpowiednią poprawkę do art. 3 i 4 R. Roj (P.S.L.) oświadcza w imieniu swojego stronnictwa, że będzie ono głosowało za poprawką przekształcenia. Przemawiał jeszcze p. ks. Lutostawski, poczem w głosowaniu poprawki p. Rosseta odrzucono 100 głosami przeciw 59. Całą ustawę przyjęto w 3 czytaniu.

Przyjęto w 3 czytaniu ustawy o zakładaniu i utrzymaniu oraz o budowie publicznych szkół powszechnych. Przyjęto także rezolucję p. Zmitrowicza w sprawie budowy szkół na kresach wschodnich i zachodnich.

P. Mieżejewski uzasadnia następnie nagłość swojego wniosku w sprawie ochrony granic wschodnich, domagając się wybrania nadzwyczajnej komisji sejmowej dla zbadania licznych niedomagań. Min. spraw wewn. Downarowicz powiada, że stan rzeczy pod wielu względami jest niezadawalający, lecz sprawa reorganizacji ochrony granic jest w toku i że delegowanie proponowane we wniosku komisji, raczej przyczyniłoby się do opóźnienia rozpoczętej już pracy reorganizacyjnej.

Po przyjęciu w 2 i 3 czytaniu ustawy o przedłużeniu terminu dla wnoszenia podań o ulgi w płaceniu daniny, uchwalono nagłość wniosku p. ks. Kaczyńskiego w sprawie rozwielenienia się bandytyzmu.

Następne posiedzenie we wtorek po południu. Na porządku dziennym znajduje się wniosek kilku klubów w sprawie terminu przyszłych wyrobów.

Każdy kupiec winien być na **Targu Poznańskim**

19—27. marca 1922 r.

Rynki zbytu, a II-gi Targ Poznański.

Z okazji II Targu Poznańskiego umieścił dyrektor „Targów Wschodnich“, p. Henryk Aleks. Grosman na łamach „Kurjera Poznańskiego“ bardzo interesujący artykuł o organizacji polskiego handlu zewnętrznego.

Wskazawszy na zabiegi całego świata w kierunku zdobycia nowych rynków zbytu, a przede wszystkim rynków Wschodniej Europy, p. Grosman podkreśla konieczność energicznej akcji w tymże kierunku ze strony Polski, bowiem

„Polska stoi w obliczu groźnej konkurencji. Ponad naszymi głowami urasta porozumienie niemiecko-rosyjskie. Mnożą się znaki, że nowa ta Entente-Commerciale rozwinęła już bardzo rozległą działalność. Do znaków takich, dających dużo do myślenia, należą na wschodnim horyzoncie ekonomicznym oprócz zabiegów trustu Stinnes'a o których głośno, by tylko wymienić niedawne rokowania niemiecko-litewsko-litewskie w Kownie i układ między rządem sowieckim a linją Hamburgsko-Amerykańską o utworzenie niemiecko-rosyjskiego towarzystwa transportowego, którego zadaniem będzie opanowanie całego ruchu morskiego przez Bałtyk do Rosji“.

Dalej wskazuje autor na mobilizację przemysłu niemieckiego, który rozwija bardzo intensywną działalność w kierunku propagandy swych wytworów. Targi w Królewcu zmierzają wyraźnie do podboju ekonomicznego Rosji z pominięciem Polski. W tym też celu starają się Niemcy wpręgnąć w swój rydwan państwa nadbałtyckie. Na ostatnich targach w Rydze 90 proc. wystawianych towarów było pochodzenia niemieckiego.

Polska stała dotychczas na ubożu, częścią przez własną bezczynność, częścią wskutek zrzecznego urabiania wrogiej i nieprzyjaźnej nam opinii.

„Odosobnienie nasze musimy przelamać. Zaufanie do nas jest częścią jeszcze niewyrobioną, częścią już zachwiane. Rzeczą przemysłu i handlu jest zdobyć z powrotem zaufanie do naszej wytwórczości i kredyt moralny“.

Pierwszorzędnym zagadnieniem naszego bytu gospodarczego jest organizacja handlu zewnętrznego. Trudności są wielkie choćby z tego względu, że każda z naszych dzielnic była do niedawna przedmiotem innej, lecz zawsze wrogiej polityki państw zaborezych. Najwyższy jednak czas nadać jednolity front gospodarczy dla całej, już zjednoczonej Polski. Inicjatywę w tym kierunku powinniśmy ująć przemysł, i handel polski. Należy przede wszystkim powołać do życia specjalny aparat nowoczesnej ekspansji, któryby planowo dążył do zdobycia nowych rynków i stał się źródłem wszelkich informacji o możliwościach zbytu.

„Przemysł i handel polski na dobrą sprawę przed wojną dla zagranicy nie istniał. Wyroby nasze figurowały w rubrykach statystycznych pruskich, rosyjskich i austriackich“.

Tylko poszczególnym firmom udało się wyrobić pewną pozycję na rynkach zagranicznych, nie wpłynęło to jednak zasadniczo na naszą sytuację międzynarodową.

Przemysł i handel polski nie zdołał dotychczas zorganizować nawet rynku wewnętrznego. Wskutek tego właśnie produkcja naszych fabryk odbywa się w skokach, to wzrasta, to opada; ilość dni roboczych nieraz w ciągu miesiąca bywa to redukowana, to zwiększana i znów redukowana.

Przechodząc następnie do omówienia znaczenia targów dla przemysłu i handlu polskiego, autor pisze:

„Na mobilizację sił swoich zdobył się przemysł i handel polski w wielkim stylu czasu pierwszych targów Poznańskich i „Targów Wschodnich“ we Lwowie. I objawił w ten sposób zdrowy instynkt. Targi bowiem stają się dziś jednym z głównych organów cyrkulacji dóbr. Koncentrując przy olbrzymich obrotach w niewielu dniach na jednym miejscu interesy wystawców, kupców i konsumentów, są niejako barometrem sytuacji gospodarczej, który notuje wszystkie wachnięcia, konjunktury; są one regulatorem cen, popytu i podaży. Zwiększają wzajemne „czucie“ kupieckie, wywołują wymianę zdań i poglądów, wyrównują nadprodukcję z jedną, głód towarów z drugiej strony“.

Żadne zabiegi dyplomatyczne nie osiągną należytego skutku, o ile nie zostaną poparte argumentami, świadczącymi o naszej żywotności gospodarczej. A takim świadectwem naszej żywotności w pierwszym rzędzie są właśnie „Targi“. Należy jednak pracę w tym kierunku skoordynować, stworzyć organizację trwałą i łączną.

„Poznań, który wziął na siebie zadanie defenzywy od ściany zachodniej i Lwów, któremu przypadła w udziale ekspansja ku Wschodowi w służbie całej Polski — to dwa ogniwa jednego łańcucha wspólnych interesów. Współpraca i współdziałanie obu tych ośrodków, na których skupia się uwaga produkcyjnej Polski, już się rozpoczęła. Nastąpiło porozumienie zarządów co do terminu obu targów, zainicjowano wspólną akcję w kilku innych kwestiach. Porozumienie to niewątpliwie z biegiem czasu umocni się i rozszerzy“.

Ciekawe liczby.

Nad ustaleniem właściwego stosunku, jaki powinien się wytworzyć pomiędzy kapitałem a pracą, pracuje obecnie już kilka pokoleń. Sprawą tą zajmowały się najświetlejsze umysły, kierownicy państw, uczeni, prawnicy, biskupi i kapłani. I przyznać trzeba, że mimo nadludzkie wysiłki, nie udało się do tej pory znaleźć rozwiązania tego nadmiernie trudnego zagadnienia.

W dziele rozwiązania „kwestji robotniczej“ odgrywają niemałą rolę związki zawodowe, przez które pragną robotnicy sami wytworzyć takie warunki, aby zrównać się mogli z innymi warstwami i znaleźć należyte podstawy bytu.

Już przed wojną stanowiący związki zawodowe wielką potęgę w każdym państwie. Jednakże na ogół zapisywali się do związków zawodowych przeważnie tylko robotnicy światlejsi i inteligentniejsi, którzy umieli dbać o swój własny interes. Szerokie zaś masy robotnicze na ogół stroniły od związków zawodowych.

Pozatem nie wszystkie państwa uznawały w równej mierze „wolność koalicji“, t. j. możliwość tworzenia związków zawodowych. Rosja n. p. nie uznawała tego prawa w stosunku do robotników. W Niemczech nie uzyskali prawa koalicji robotnicy rolni, gdyż władza w Niemczech spoczywała przeważnie w rękach konserwatystów, zasilanych przez wielką własność i żywioły zachowawcze wśród niemieckich włóściarzy.

Bądź jak bądź związki zawodowe już przed wojną rozwijały bardzo intensywną pracę i odgrywały w życiu państwowym ogromną rolę.

Wojna i rewolucja przyczyniła się w znacznej mierze do rozbudzenia związków zawodowych. Podczas wojny przekonali się robotnicy, jak wielkie znaczenie dla państwa ma czwarty stan, t. j. robotniczy. Przeciż z rodzin robotniczych pochodził olbrzymi zastęp żołnierza, który swoją zasłaniał kraj przed inwazją nieprzyjacielską.

Pozatem właśnie robotnicy stanowili ową nieodzownie potrzebną „armię wewnętrzną“, która przez wyrób amunicji i dostarczenie żywności przyczyniała się w walny sposób do podtrzymania armji na froncie.

Podczas rewolucji zaś wybiły się na wierzch różne poglądy anarchistyczne, zdążające do obalenia całego ustroju państwowego.

Powstała choroba „rad robotniczych“, które okrywając się niesławą, szybko znikły z powierzchni ziemi.

Inni znowu, jak w Niemczech, chcieli zaprowadzić dyktaturę związków zawodowych, tak że rząd byłby jedynie wykonawcą woli i zarządzeń związków zawodowych.

Pozatem rozpanoszył się podczas wojny i po wojnie wyzysk szerokich mas, paskarstwo, nieuczciwość.

Wszystkie te względy oddziaływały bardzo silnie na masy robotnicze i pchnęły je w kierunku związków zawodowych, które obiecywały, że staną się jedynym obrońcą i zbawcą dla robotnika.

Ten się tłumaczy nieywały wzrost związków zawodowych, jaki się dokonał w ostatnich latach.

Bardzo ciekawe liczby w tym względzie podaje „Międzynarodowy Przegląd Robotniczy“, który wydaje jako miesięcznik „Międzynarodowe Biuro Pracy“ w języku francuskim i angielskim. W numerze z sierpnia u. r. znajdujemy tam statystykę związków zawodowych niemal wszystkich państw.

Informacje te są jeszcze o tyle ciekawsze, że dla porównania podano liczby z r. 1913, tak że otrzymujemy wierny obraz rozwoju związków zawodowych.

Podajemy liczby niektórych krajów najwięcej nas interesujących:

	1913	1920
Anglja	4.173.000	8.024.000
Belgja	200.000	920.000
Niemcy	4.513.000	13.000.000
Francja	1.027.000	2.500.000
Włochy	972.000	3.100.000
Austrja	260.000	830.000
Rosja	—	5.220.000
Hiszpanja	—	876.000
Szwajcjarja	3500	292.000
Czechosłowacja	—	2.000.000
Węgry	115.000	340.300
Stany Zjednoczone	2.722.000	5.179.000

Dla Polski podaje się cyfry na rok 1919 i 1920; wynoszą one 350.000 i 947.000. Zaznaczono równocześnie, że opierają się one tylko na szacunku.

Najnowsze obliczenie, dokonane przez centrale polskich związków zawodowych, podawają liczbę wszystkich członków zawodowych związków na 1 614 970. Obliczenia te uwzględniają także członków Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Westfalji i na Górnym Śląsku, który jeszcze nie wchodzi w skład państwa polskiego. Stąd można statystykę Międzynarodowego Biura Pracy uznać za mniej więcej trafną.

Ogólna liczba zorganizowanych w związkach zawodowych pracowników wynosiła w r. 1913 16 152 000, a w r. 1920 48 029 000.

Związkowe zawodowe mogą zatem wykazać olbrzymi rozwój, gdyż liczba ich się potroiła. Najlepiej zawodowo zorganizowanym krajem są Niemcy. Każdy 5. mieszkaniec należy tam do związków zawodowych.

Trudno byłoby przewidzieć, czy związki zawodowe zdołają się utrzymać na tak wysokim poziomie. Zależać to będzie, czy kierownictwo społecznie w właściwych rękach i czy wśród robotników rozwinię się dostateczna akcja oświatowa. (Sztandar.)

Ingres metropolity warszawskiego.

W środę, dnia 15 bm. w południe odbył się uroczysty ingres Metropolity Jerzego w cerkwi prawosławnej na Pradze, wobec przedstawicieli Sejmu i Rządu.

Na uroczystość tę przybyli: wicemarszałek Sejmu p. Bojko, gen. Jacyna, adjutant generalny p. Naczelnika Państwa, p. Minister Downarowicz w zastępstwie p. Prezydenta Ministrów, komendant miasta gen. Suszyński, Dyrektor Dep. w Min. Wyznań Rel. i Oświecenia Publicznego tegoż Min. p. Dawidowski, naczelnik Wydziału Prawosławnego p. Strzałkowski, rada ministerjalny p. Piętaś, zastępca Wojewody Warszawskiego p. Mirski, komisarz Rządu p. Borzęcki i inni.

Uroczysty akt odbył się przy udziale duchowieństwa prawosławnego z Archimandrytą Aleksandrem na czele, w obecności dość licznie zebranej publiczności prawosławnej, przebywającej w Warszawie.

W dniach najbliższych Rząd Polski ogłosi przepisy tymczasowe, regulujące stan prawny Cerkwi Prawosławnej w Polsce do czasu ostatecznego załatwienia tej sprawy w drodze ustawodawczej.

Przepisy te, uznając za reprezentację prawną Cerkwi w Polsce synod biskupów, określa kompetencję administracyjną egzarchy-metropolity prawosławnego i uregulują sprawy obsadzenia wakujących wikariatów biskupich, probostw i t. p.

Według przepisów tych językiem aktów stanu cywilnego w parafjach prawosławnych oraz korespondencji władz cerkiewnych z władzami państwowymi i samorządowymi jest język polski.

Przez Niemcy czy przez Gdańsk.

W ostatnich czasach coraz więcej zwolenników zyskuje przeświadczenie o pierwszorzędnej roli, jaką Gdańsk jako port morski powinien odegrać w ekonomicznym rozwoju Polski, stwarzając bezpośrednią komunikację pasażerską i towarową z zamorskimi krajami. W rzeczy samej jest to jedyna droga do uzyskania przez Polskę zupełnej niezależności od sąsiadów w handlowych stosunkach z resztą świata.

Zakończony świeżo strajk kolejowy w Niemczech może służyć jako doskonała ilustracja uciążliwych skutków uzależnienia komunikacji pasażersko-twarowej ze światem naszego państwa od sąsiedniego kraju, gdyż w czasie strajku nietylko przejazd przez Niemcy i tranzytowy ruch towarów, ale nawet wysyłanie i otrzymywanie poczty było uniemożliwione.

Również linje okrętowe, transportujące emigrantów z Polski przez Niemcy do portów w Holandji, Belgji i Francji, znalazły się w trudnej sytuacji. Z powodu strajku kolei niemieckich linje te były zmuszone bowiem wysłać swoich pasażerów do Gdańska, skąd miały zamiar na małych statkach przewieźć ich do portów zachodnio-europejskich. Wobec tego jednak, że stan zamarnięcia Morza Bałtyckiego koło Gdańska uczynił, że port gdański stał się niedostępnym dla mniejszych statków emigranci ci utkwili w Gdańsku i w rezultacie teraz podobno te linje okrętowe zamierzają przewieźć ich z Gdańska niemieckimi kolejami do swoich portów zachodnio-europejskich.

Sytuacja ta stanowi jeden więcej dowód, że jedyną racjonalną polityką handlowo-morską Rządu Polskiego powinno być skierowanie całego ruchu emigracyjnego z Polski na Gdańsk i popieranie tych linii okrętowych, które utrzymują bezpośrednią komunikację między Gdańskiem a New-Yorkiem i Halifaxem atlantyckimi statkami. Obecne uciążliwe warunki zamarnięcia Morza Bałtyckiego nie stanowią żadnej przeszkody dla zawijania tych statków do portu gdańskiego. W ten sposób potrzeba ekspedjowania kolejami przez całą Europę emigrantów, którzy w tej chwili są zgromadzeni w Gdańsku w liczbie około pół tysiąca.

Głosy z chat robotniczych.

Jeszcze nigdy nie miał robotnik polski tylu „opiekunów“, jak obecnie. Powstało mnóstwo partii, które jako jedyny cel obrały sobie bronić specjalnie interesów robotniczych. Menerzy tych organizacji, celem osiągnięcia większych wpływów na masy robotnicze, sięją systematycznie i tendencyjnie nienawiść do warstw innych, usiłują na każdym kroku robotnika przekonywać, że wszyscy nie zajmujący się pracą rąk (praca fizyczna) są wrogami robotnika i t. p. Zabiegi „mędrców“ klasowych pamiętamy już od samego początku powstania państwa polskiego i wątpimy, czy znajdzie się ktoś, któryby mógł zadokumentować, że wysiłek zrzeszeń klasowych przyniósł warstwie robotniczej jakkolwiek korzyść.

Tych dowodów nikt z nas nie dostarczy, a to z tej prostej przyczyny, że poprawa bytu robotnika zależna jest od całego szeregu zagadnień społecznych i państwowych. Jak to rozumieć, że kwestja robotnicza zależna jest od całego szeregu zagadnień społecznych?

Aresztowanie agitatora bolszewickiego. W Krakowie na dworcu kolejowym aresztowano niejakiego Abrahama Liblicha lat 23, który w pociągu zdążającym do Krakowa wygłaszał mowy antypaństwowe, atakując gwałtownie ustroj państwowy i rząd oraz chwalał rządy bolszewickie w Rosji. Agitator bolszewicki z trudem tylko uniknął doraźnej kary z rąk jadących pasażerów, który po przybyciu pociągu do Krakowa oddali niefortunnego mówcę w ręce policji.

Sztandar westfalczyków. Gniazdo sokole w Lucku robi nadzwyczajne starania na przyjęcie sztandaru westfalczyków. Faktem przybycia sztandaru z Westfalji poruszony jest cały Wołyń. Dzień 26. bm. będzie dniem uroczystym dla wszystkich towarzyszy polskich na terytorjum Województwa Wołyńskiego.

Zatrucie trychniną. Rodzina ziemiańska Szadkowskich w Laniach Wybraniowskich pod Radziejowem uległa zatruciu trychniną wskutek spożycia mięsa wieprzowego, pochodzącego z własnego uboju. W następstwie tego zmarła w ubiegłym tygodniu Szadkowska, lat 32, a w tym tygodniu mąż jej lat 35.

Falszerze dolarów. Od pewnego czasu włóścianie, przyjeżdżający na targ do Krakowa padali ofiarą oszustów żydów, którzy pod pozorem wymiany marek na dolary wtykali im fałszywe banknoty dolarowe, poczem ulatniwali się. Chłopów, przychodzących do banku w celu wymiany kilku dolarów aresztowano. Obecnie policja wpadła na trop zorganizowanej szajki oszustów.

Piękny przykład. „Orędownik powiatu toruńskiego“ donosi, że 325 rolników powiatu toruń. jak przyrzekło, tak odstawiło do starostwa bezpłatnie zboże przeznaczone na rzecz okolicznej ludności ubogiej. „Orędownik“ wzywa pozostałych rolników, którzy dobrowolnie zobowiązali się do dostaw zboża na rzecz ubogich, o spełnienie swej obietnicy w ciągu dni 18-tu przyczem zaznacza, że w razie niedostarczenia zboża tego nazwiska niesumienne będą podane do wiadomości publicznej.

Zgon majora Engla. Major Engel, który na balu 15 pułku ułanów otrzymał postrzał w brzuch, zmarł 15 b. m.

Do Pana Ministra Spraw Wojskowych. Interpelacja

posła W. Fiolki z Nar. Chrz. Klubu Robotniczego w sprawie rzemieślników, poszkodowanych konkurencją Bałachowicza, internowanych w obozie tucholskim. Samodzielni rzemieślnicy z Tucholi i okolicy skarżą się na poważną szkodę, wyrządzaną im przez internowanych w obozie tucholskim żołnierzy, z byłej armji Bałachowicza. Podczas kiedy rzemieślnicy tamtejsi a szczególnie szewcy, cierpią pod brakiem surowca, internowani Bałachowiczanie, otrzymują surowiec w wielkich ilościach i konkurują z polskimi rzemieślnikami, którzy płacą podatki od wykonywanego procederu. Uważam, że odbieranie możności zarobkowania obywatelom, spełniającym swoje obowiązki przez ludzi narodowości obcej, nie związanych na stałe z tutejszym powiatem, nie uchodzi.

Wobec powyższego niżej podpisany zapytuje:
Czy Pan Minister Spraw Wojskowych jest gotów,
1. wyświetlić, kto obozowi internowanych w Tucholi surowce (skórę i t. p.) dostarcza i
2. spowodować zmianę stosunków, na korzyść rzemieślników powiatu tucholskiego.

Warszawa, dnia 14. 2. 22.
Interpelant (—) W. Fiolka.

Telegramy.

Polskie spółki handlowe w Gdańsku.

Gdańsk, 17. 2. Jak wiadomo, wbrew kategori cznym postanowieniom polsko-gdańskiej umowy gospodarczej, na podstawie których polskie spółki handlowe i akcyjne w Gdańsku zrównane zostały we wszystkich prawach ze spółkami gdańskimi, sądy gdańskie zaliczały nadal spółki polskie do kategorii spółek „zagranicznych“, żądając od nich, przy wnio-

skach o zarejestrowanie, wylegitymowania się zezwoleniem Senatu na osiedlenie się ich na terytorjum gdańskim. Przeciw tym praktykom wniósł Komisarz Generalny Rzeczypospolitej polskiej do Senatu gdańskiego protest. Jak się obecnie z kół gdańskich dowiadujemy, gdańskie sądy handlowe otrzymały od Senatu polecenie, by polskie spółki traktowane były pod każdym względem na równi z gdańskimi, wobec czego poprzednie orzeczenia sędziowskie, odrzucające polskie wnioski o zarejestrowanie, zostały cofnięte.

Z Górnego Śląska.

Katowice, 17. 2. (A. W.) „Oberschlesischer Kurrier“ donosi ze źródła, jakoby miarodajnego, że wojska włoskie i angielskie mają opuścić Górny Śląsk w końcu kwietnia.

Niemcy a Górny Śląsk.

Berlin, 17. 2. (Pat.) Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu przyjęto ustawę w sprawie przywrócenia stanu prawnego na G. Śląsku. Ustawa upoważnia rząd do wydania zarządzeń niezbędnych do przywrócenia stanu prawnego z chwilą, gdy władze niemieckie obejmą administrację w przyznanej im części G. Śląska.

Na skutek zarządzenia Komisarza opieki społecznej w Prusach zlikwidowano akcję niesienia pomocy G. Śląskowi.

Sprawa kolonistów w Polsce.

Paryż, 17. 2. (A. W.) Rada Ambasadorów rozważała nową skargę rządu niemieckiego, dotyczącą eksmisji kolonistów niemieckich przez rząd polski na terytorjum b. zaboru pruskiego. Wobec tego, że Rząd Niemiecki nie zgodził się na proponowany w tej sprawie arbitraż pod przewodnictwem p. Alpbanda, Rada Ambasadorów uchwaliła pozostawić skargę bez odpowiedzi.

Codziennie
świeży Olej
do jedzenia
po jaknajniższej cenie
poleca

Drogerja Poznańska
ST. KOTECKI
Śmigiel — Wielichowo.

Maszyna do szycia
dobrze utrzymana
jest zaraz do sprzedania
Kabat, Wielichowo.

WSZELKIE DRUKI

w zakres drukarstwa
wchodzące
wykonuje i przyjmuje
Drukarnia Klóskowskiego Śmigiel

Dziewczyne uczciwą
znającą się na wszelkiej
pracy domowej poszukuje
A. Stróżykowa.
Rynek 23.

P A P I E R

piśmienny conceptowy

form. 68 × 94 44 kl. à klo. 260,— mk.
bal. po 5000 ark. 110 klo. 28 600,— mk.
najlepszy 42 × 68, 20 klo. à kl. 325,— mk.
bal. po 5000 ark. 100 klo. 32 500,— mk.

drukowy, gazetowy biały

form. 61 × 91 cr. 32 klo. à klo. 225,— mk.
balot po 150 klo. 33 750,— mk.
form. 63 × 95 cr. 36 klo. à klo. 250,— mk.
balot po cr. 110 klo. 27 500,— mk.

drukowy, czerwony, zielony i żółty

form. 64 × 96 cr. 30 klo. à klo. 450,— mk.
bal. po 7000 ark. cr. 220 klo. 99 000,— mk.

pocztowy I a

form. 54 × 84 cr. 36 klo. à klo 500,— mk.

pakowy szary

form. 70 × 100 75 klo. à klo. 200,— mk.
balot po 150 klo. 30 000,— mk.
wysła za poprzedniemi nadesłaniem
gotówki

A. Klóskowski, Poznań 3.

ul. Dąbrowskiego 76.

Podziękowanie!

Za tak liczne nadesłane na życzenia z okazji ślubu naszego składamy na tej drodze wszystkim staropolskim zwyczajem

„BÓG ZAPŁAĆ“!

Henryk i Regina z Łepkowiczów Szukalscy

Śmigiel, w lutym 1922 r.

Für die uns aus Anlass unserer Vermählung so zahlreich erwiesenen Glückwünsche sagen wir Allen auf diesem Wege

„herzlichsten Dank“!

Henryk Szukalski und Frau Regina geb. Łepkowicz

Śmigiel, im Februar 1922.

W tych dniach przybędę do Śmigla i okolicy
stroić i reperow. fortepiany
N. Białejewski

z Grodziska.

Spieszne piśmienne ogłoszenia do Orędownika Śmigielskiego w Śmiglu.

Fachowe strojenie ceny przystępne.

10 mórg roli

z budynkami i inwentarzem martwym i żywym
jest zaraz na sprzedaż

Józef Kubiak, Poświętno.

MEBLE

wyścielane na składzie

KANAPY, LEŻANKI

I CAŁKOWITE GARNITURY

Ceny przystępne

Fa. ST. REX.

2 UCZNI do piekarstwa
przyjmie

JÓZEF PAUL,
mistrz piekarski.

Miejska Kasa Oszczędności w Śmiglu

przyjmuje oszczędności (depozyty) i płaci

4 % przy wkładach do 10 000 mk. z dziennym oprocentowaniem

4 1/2 % przy wypowiedzeniu kwartalnym

5 % przy wypowiedzeniu półrocznym

6 % przy wypowiedzeniu rocznym

bez względu na
wysokość depozytu

Śmigiel, dnia 2. lutego 1922 r.

Deputacja miejskiej Kasy Oszczędności.